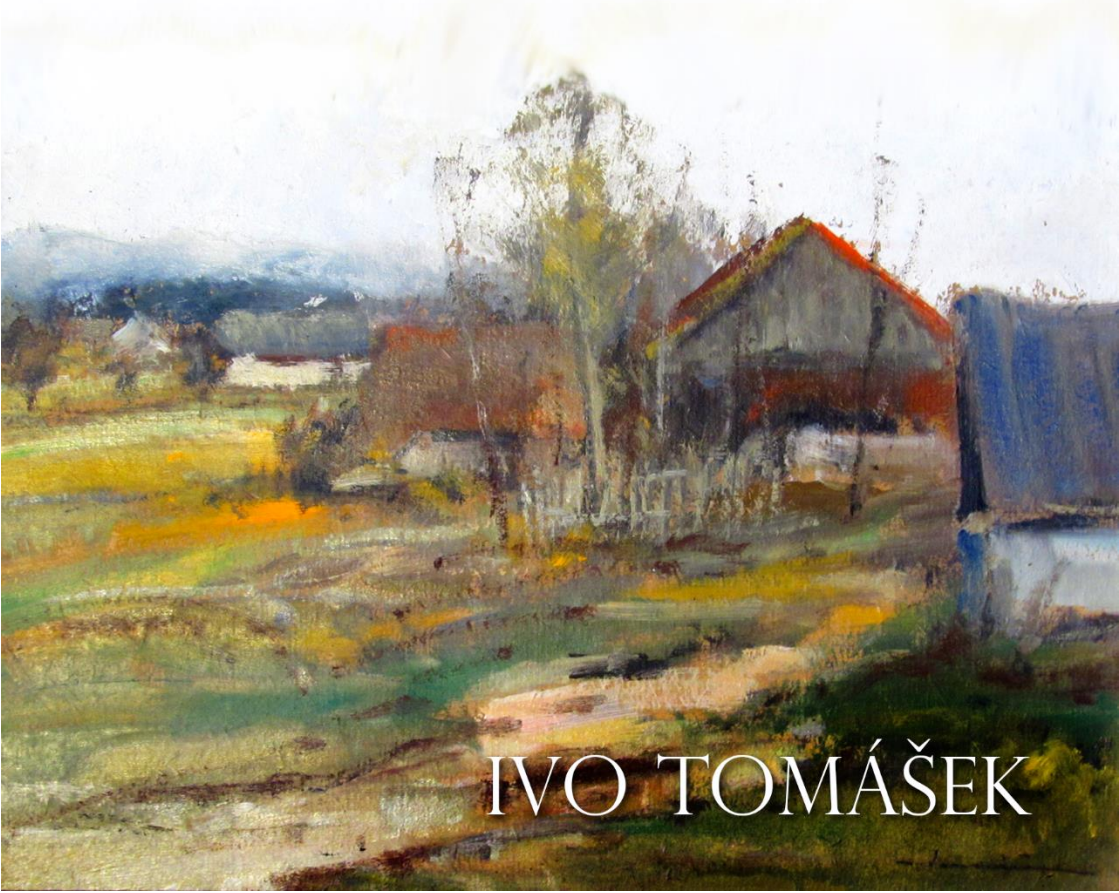

NA KONCI
MOBILNÍHO
SIGNÁLU

IVO TOMÁŠEK

NA KONCI MOBILNÍHO SIGNÁLU

Ivo Tomášek

Děkuji panu Jiřímu HALBERŠTÁTOVI

za cenné, přátelské, perfektní metodikou předávané zásady
tvořivého psaní.

Ivo Tomášek

ÚVOD

Párkrát jsem byl dotázán, co se mně honí hlavou, než se odhodlám něco napsat.

Vesměs se bráním, že nejsem žádný spisovatel. Jenom člověk, co si občas, ve volném čase, hraje s písmenky a doufá, že smysluplně.

Psaní má „na svědomí“ pár drobností, o nichž jsem zatím nikomu neřekl.

Než se písmenka dostanou na monitor počítače nebo na list papíru, svádí o ně bitvu různí miniskřítci (kibicové). Se stejnými povahovými rysy, jako lidé.

Miniskřítci se někdy snaží, seč jim síly stačí, jindy by propásli i soudný den. A jak se umí hádat!!

Tuhle při ranní cestě městem mně jeden z nich sdělil, že by rád věděl, kolik lidiček chodí po městě jako tělo bez duše. Pak se opravil. Chtěl, abych odhadl, kolik procent chodců potkám s úsměvem na tváři. Lehce se dali spočítat na prstech jedné ruky. Žádná procenta, pouze promile. Úsměv nebo smích od srdce jsou výrazně nedostatkovým zbožím. Je to jen Satyrův pšouk v labyrintu zbytečností, přetvářek i hořkostí...

Zachytit pomíjivé radosti a štěstí je těžké... Taková ironie, ta už je úspěšnější. Asi proto, že dloube převážně do druhých...

Sebeironie je zcela jiná disciplína! To si člověk nese kůži na trh! Nutně nemusí znát její cenu. Naivita a furianstvím udělají své. Skutečná sebeironie předpokládá šlechtictví ducha! Duševní malorolník sebeironii nepochopí. Pro něho je to přiznání vlastní slabosti, kterou by si v životě nepřipustil.

„Blbec čemu nerozumí, je blbost, a čemu rozumí, blbostí je,“ říkával doc. Rys.

Když se blbost sejde s ideologií, vidina vlastní geniality nabývá nečekaných rozměrů. Posadí – li se na koně, nikdo ji nedohoní.

Totéž platí pro manipulátory. Ti mají většinou všech pět pohromadě, přičemž z oněch blbců si dělají tlampač.

Někdy mne přepadne vtíravý pocit – není to v pravém slova smyslu úzkost, ani deprese. Je to neuchopitelné nic, co se na chvíli zakousne a začne se ptát.

Někdy dost nevybíravě, pak si připadám jako u zpovědi. Samozřejmě, že se ptám sám sebe! Ale přes prostředníka, nějakého kibice, jehož podoba, jak už jsem uvedl, zůstává skryta.

Možná má sourozence.

Nebo že by to byl pořád ten jeden, jenom měnící vzezření jako chameleón...?

Občas se vydává za klauna, který mně může říci cokoli. Protože ho nečeká ani ten pověstný kopanec.

Časem jsem odhadl, že kibiců může být více. Jeden by se mnou asi nevydržel.

Kibic Mravokárný je nezáživný a proto ho ženu od sebe. Obdobně i kibice Sebelítostného.

Zajímavě mne dostává Míšenec.

Je to směsice povah. Citlivé, naivní, mírně hysterické, obsedantní, na city působící matky a racionálního, samotářského otce.

Perfektně reaguje na mé nálady. Buď mě dohání přes kamarády Rácia a Pošťuchováka k věčnému podumání nad problémem, nebo amatérsky hraje na city.

Kdysi se mě pokoušel i naštvat, aby se mnou pohnul. Už to nedělá; nikoli proto, že bych dostal rozum - ten spíš už ztrácím.

Naštvaní je činnost, vyžadující energii. Pro samotné řešení problému a poté k napravování škod.

Určitě ne kvůli tomu, „že se to k věku nehodí.“ Vždyť známe případy, že to lidé zvládají i do devadesátky! Aniž bychom si všimli, že napáchané škody se nějak snaží napravovat!

Pošťuchováka s jeho „I když to je na Chocholouška, jen když je tě vidět“, jsem řádně umravnil. Podobných úvah zanechal.

Nevím proč, ale bez velkého zdráhání naslouchám Glosátorovi.

Je to takový ležerní frajírek, podstrkující občas myšlenkové polodrahokamy; musím však dávat pozor, aby mezi ně nesypal škváru.

Nebýt bláznů, byl by ten svět vágní! S Glosátorem určitě vágní není. Zejména, když mně napovídá při různých oficiálních akcích. Vždycky se k tomu nachomýtně Pošťuchovák, aby se mně „odvděčil“ za má umravňování.

Občas tito dva převtělí pár skutečných příběhů v jeden a vylepší několika tématy z nepříliš povedených snů.

Kolik významných objevů vděčí za svůj vznik snům!? Proč bych se jich měl odříkat?

Rozoumek – ten toho vymyslí! Pokud ovšem chce. Nedávno také chtěl... šeptl: „Tvoření? Nemáš nápady? Což takhle se inspirovat... dejme tomu v galerii!?“

Poslechl jsem ho, aniž bych tušil, že se tyhle potvůrky na mne smluvily. On byl mluvčím, aby to lépe prošlo.

Šel jsem na výstavu soudobého umění. Umění, tedy údajně...

(ÚDAJNĚ? Snad nepochází od slova úd).

Něco asi spadlo z korby nákladního auta sběrných surovin. Zrovna před výstavní síní. Zaměstnanci to asi v rámci občanské zodpovědnosti vtáhli dovnitř. Zbytek doplnili z nedalekého rumiště, právě vzniklé proluky.

Obrázky, které tu změř doplňovaly, jako bych maloval já, ještě jako školák. Tehdy nad mými výkresy zuřil učitel výtvarné výchovy, vedené pod názvem kreslení.

Kolik nevyužitého potencionálu je ve sběračích šrotu! Jedni jako výtvarníci, druzí alchymisté nové doby.

Alchymisté zatím dokáží jen šrot zkapalnit na lihovinu. Aníž si uvědomují, jakých částí nebo celků uměleckých děl se zbavují! Co všechno mohlo být výstavním exponátem!!!

Považme, vždyť ve sběrných surovinách umění váží na kila! Zcela nezodpovědně, ale nedivme se! On tam je jen odpovědný vedoucí. A ten odpoví na cokoli. Donedávna i to, proč vykoupil zcela nové kanalizační rošty nebo měď ze zabezpečovacího zařízení českých drah, či urny ze hřbitova.

Jiné umělecké komponenty mu bez odezvy procházely rukama. Části motorů, pokroucené trubky...

Ale to už sem nepatří.

Pokud se o tomto umění někdo odváží kritického výroku, reakce kompetentních osob (alespoň podle formálního postavení) je jasná: „Jsou to vyjádření věkově starších lidí s nízkým vzděláním a voličů extrémních politických stran a sdružení. Tudíž ani nemohou pochopit, že autor prokázal tvořivou a improvizáční schopnost při vhledu do náročné oblasti našeho podvědomí...“

A fůra snobů má co opakovat. Navíc čeština je ohebná, i odkláněcí. V tomto pomatení pojmu je nejautentičtější ono „jakoby“, a to ve všem.

Bodejť ne, když se jakoby něco řeší, ale nikoli už jakoby – se to nedořeší.

Mám rád Remcala; vždycky mně ukazuje „druhou stranu mince.“ Trochu ostřeji než Glosátor. Stručně, ale tučně. Nutí mne, abych si vyčistil zrcadlo a při pohledu do něho se nešetřil. Někdy se domlouvá se skřítkem Snílkem, jindy je na něho hrubý.

Remcal mně před pár dny sdělil: „Koukej sedlat jiného koně, ale ne Trojského! Třeba tě zaveze do dobré zóny, kde se inspirace vznáší coby víla nad lesním rybníčkem. Je možné, že se tě éterická holka lekne a zmizí... ale je též možné, že se smiluje nad tvou stařeckou sešlostí.

Už máš načase, protože stvořená slovíčka, která původně poskakovala, se pozvolna krčí, zapadají a některá už podlehla rozkladnému procesu...

Víly nejsou proto, aby zachraňovaly slovíčka, případně je roznášely! Poštovné je drahé.

Nebo to neumíš se slovíčky, ani s vílami... “

Na závěr si neodpustil: „A co tvoje zemědělské geny? Aby podobně, jako myšlenky, kolem tebe, bez povšimnutí, neprošly agrotechnické lhůty na vinici! Rodí se tam přece ušlechtilá vína! Snad podobně dozrají tvé myšlenky?!“

Chudák si neuvědomil, že mezi ušlechtilými víny mám po předchůdci pár pozůstatků, upoutávajících pouze svou navoněnou, jednoduchou sladkostí.

K požadované ušlechtilosti má stejně daleko, jako já k postu ministerského předsedy.

NA KONCI MOBILNÍHO SIGNÁLU

Vlak, který se před chvílí vydal z přestupní stanice, pomalu ztrácí dech v prvních stoupáních pohraničního podhůří.

„Dobré odpoledne, jízdenky prosím!“

„Do Horní Vísky, pane?“

„Děkuji... příroda je tady krásná, ale spojení mizerné!“

V sousedním kupé na chvíli ztichl polohlasný hovor.

„Podle jízdního řádu bychom tam měli být za 50 minut, ale při tý drážní konstelaci, ještě nějakých pár chviliek přibude. Když se zpozdíme o víc jak deset minut, tak už lhotskej autobus nečeká.“
Vrátil štíplou jízdenku a šel po své práci.

Za chvíli se do kupé přihnali dva mladíci; prý se v sousedství záchodu nedá dýchat.

Jeden vypadal na studenta, druhý na umělce rebela, spíše však na bezdomovce.

Během dalších dvou stanic zůstal cestující do Horní Vísky s oběma mladíky sám.

„Student“ po chvilce bezcílného pokukování po přírodě jen tak prohodil: „Doufám, že strejda nebude mít plno a že na nás zbyde nějaká pryčna.“

„Jasně vole,“ okamžitě reagoval „bezdomovec“ a pokračoval: „Teď není hlavní sezóna, tam by mohl přespat i tadyhle pán! Pokud ovšem jede do Horní Vísky a nemá tam už něco zajištěného...“

Cestující se lehce pousmál „To jste tedy uhodl!“

„Jako cíl vaší cesty?“ zeptal se student.

„Oboje,“ odpověděl muž.

„No, tak byste moh navštívit penzion mýho strejdy, pane, ten vás ubytuje. Kde byste co vodpoledne hledal! Tenhle strejdův penzion je hnedle na začátku vesnice!“

Pán se tázavým pohledem podíval na rozšafného rebela, který pokračoval: „No vlastně ještě kousek před ní. Menuje se to Návří. Taky to je místo s daleko nejlepším mobilním signálem ve okolí! Von spíš ten signál dál už není...“

My s kámošem si musíme něco vyřídit v Březině, třeba se večír ještě uvidíme...“

„To se má strejda co ohánět, určitě má k tomu ještě něco...“ napůl pro sebe řekl pán.

„Jo, to máte pravdu, ale on má ještě vlek, malý hospodářství, teď dal něco na jatka. Myslím, že si žije docela dobře, nedávno pobral nákej balík...“

„Díky; vaši nabídku asi využiji,“ reagoval pán, ale jednoznačnost z jeho slov nevyplývala.

V Březině skutečně mladíci vystoupili, vlak se rozjel a náš cestující osířel.

Mezi sedadlem a stěnou cosi čouhalo.

Heleme se, průkaz na zvláštní jízdné. Vojtěch Slezáček je ten študák...

To nic, když se máme večer setkat, vezmu mu ji do úschovy – a zastrčil ji do kapsy batohu.

Vlak přijel s 15 minutovým zpožděním do vesnické zastávky bez personálu, s oprýskaným názvem Horní Víška.

Muž vystoupil sám a hned se smířil s pochodovým cvičením na 9 km, jak hlásal ukazatel za zastávkou.

Asi po 5 minutách chůze u něho zastavil terénní automobil s lesáky.

„Tak kam, pane pocestný? Pokud do Víšky, tak vás kousek svezeme, jestli chcete!? Pak už vám zbejvaj jenom necelý tři kilometry!“

Vysadili ho na rozcestí, že ještě něco musí vyřídít na polesí.

Po pár krocích muž uviděl na kraji lesa bedly. Z batohu vytáhl lněnou tašku, z kapsy nůž. Hub rychle přibývalo. Jeho pozornost upoutal ztrouchnivělý dub, ležící nedaleko lesní cesty. Takový kus tu nechají ztrouchnivět!

Náhle se jako kulisa objevil čedičový lom, do něhož se opíraly paprsky zapadajícího slunce.

Tohle si nemohu nechat ujít! Rychle vytáhl fotoaparát a udělal pár snímků.

Potom foťák zastrčil do batohu, lom obešel lesem a vylezl na vrchol stěny. Rozhled byl bezvadný. Blížící se mraky dosud nezakryly slunce.

Trochu ho brněla záda; sedl si u statného smrku, obrostlého křovím. Horní Víška jako na dlani. Á, tady je ten penzion – ale co to? Kdosi vyskakuje z okna! Zaregistroval pak ještě další postavu, která zmizela v úvozu za tou první.

Pokud jím půjdou, nejspíš by se měli objevit někde vedle osamělé borovice. Rychle se příkrčil za křovím...

Dlouho nečekal – byli to společníci z vlaku.

Tohle nevypadá jako návrat z nějakého přátelského posezení, pomyslí si.

Škoda, že jsem nechal foťák v pinglu. Teď už se tady nemohu hýbat.

Vida, něco nesou... že oni směřují sem? Musím být opatrný... A zaujal polohu ležícího střelce. Pro změnu teď čekal dlouho, než se vynořili na kraji lomu. Asi sledovali okolí přírodního úkrytu.

Mraky zakryly slunce, prudce se zešeřilo. Přesto mohl muž sledovat jednání obou mladíků.

Ti spěšně obhlédli okolí a u cesty, vedoucí napříč lomem, vyvalili kámen. Pomocí klacků vyhrabali drť a do prohlubně strčili velkou, nabitou igelitovou tašku. A ještě něco... také v igelitu...

Navrch nasypali nahrabané jehličí a kámen vrátili do původní polohy.

„Hele, vomrkni, jestli je čistej vzduch...“ pravil študák.

„Proč? Kdo by tady teďko byl? Raděj koukejme zmizet! Sejdeme se U Kokrháče...“ Rozešli se každý jiným směrem.

Ne, ještě ne, klidně pobud', říkal si pocestný – intuice nelhala. Za chvíli se rebel vrátil, omrkl kámen a honem mizel v lese.

Nechtěný svědek ještě raději pár minut počkal. Potom vyrazil; více se plížil, než lezl, až se nakonec ocitl před kamenem.

Odvalit ho, mu dalo zabrat. Rukávem si otřel pot z čela a pomalu rozhraboval jehličí...

Prohrabal se k tašce a jak po ní přejel rukou, bylo mu jasné, že jsou tam peníze... nikoli nějaká tržba, ale pořádný balík.

Lehce oklepal tašku od nánosu hrabanky a sáhl dovnitř. Nahmatal přepáskované i volně ložené bankovky.

Tak přece jen vloupačka! Ohmatal druhou tašku. Bylo tam cosi jako soška nebo těžítko. *Tohle nebudu ani rozbalovat! Možná, že tím někoho majzli!?*

Peníze, fůra peněz! Překvapeně zíral – na okamžik se zarazil a rázem se vzpamatoval. *Nene, všechny brát nebudu! Ty volné tu nechám, „opáskované“ stačí!*

Vyjmul z batohu igelitku, naházal do ní peníze... rychle, žádné prodlevy!

Nervy napnuté, ale podezřelé zvuky byly jen z jeho krajiny srdeční...

Větve šuměly ve stále více se zvedajícím větru.

Upravil podloží, chvíli zápasil s kamenem, než ho usadil na původní místo.

Dobrý a teď zpátky do lesa! Ale co s tím nálezem? Co ho dát do toho ztrouchnivělého stromu?! Průkazka! Ta se teď hodí! Řádně ji otřel a pohodil poblíž kamene.

Orientační smysl mu dobře posloužil. Přes houstnoucí tmou a stále silnější poryvy větru, dokázal poměrně rychle nalézt ztrouchnivělý strom. Během chvilky nahmatal vyhnílý otvor.

Igelitku s penězi zastrčil co nejdále od otvoru, vzal tašku s houbami a vydal se směrem, kterým předpokládal silnici do Vísky.

Už z dálky se mu zdál až přílišný ruch na tak zapadlý kout. *Třeba něco slaví*, pomyslel si. Teď už vlastně o nic nejde. Přijel jsem přece fotit; a že mně něco spadlo do klína? I kdyby to z něho vypadlo, tak se nic neděje...

Navíc, kdo by se hrabal ve ztrouchnivělém dubu?!

Téměř před penzionem uviděl, jak policista nasazuje psa na stopu. Vtom začalo „lít jako z konve“. Zaplať pánbůh, bude po stopách, a teď rychle pod střechu! Vyrazil k penzionu.

Zastavil ho policista, upravující před penzionem přetrženou igelitovou policejní pásku. „Pod střechu musíte támhle na zastávku autobusu!“

Záhy za pocestným přišel pán v civilu, prokázal se odznakem kriminální služby. „Co k nám pocestného přivádí? Pokud jste místní... já vás neznám!“

„Ne, ne – místní, to opravdu nejsem,“ pravil pocestný, „mám v úmyslu tady v tom penzionu přespát.“

„Vy tu máte rezervaci?“

„Ne, ale je po sezoně, tak snad...“

„To už teď nejde,“ povzdechl si policajt a po chvíli váhání pravil: „Mrtvý vás těžko ubytuje, pane!“

Ale náš pán ho v poklidu nechal dojít až k oné známé větě: „Mohl bych vidět vaše doklady?“

„Samozřejmě,“ pocestný klidně vytáhl peněženku a z ní občanský průkaz.

„Takže ing. Jiří Hlaváček, z Prahy? Hm, a co tu děláte?“

„Zatím ještě nedělám nic, ale je barevný podzim, příjemná turistika, focení... ale pokud bude takhle lejt, tak...“

„Tak nafotíte to, co je pro tuto oblast zcela běžné... tomuhle regionu se říká nočník republiky, to jste nevěděl?“

„Ale věděl, pane, jenže jsem věřil meteorologům.“

„Dnes nemůžete věřit nikomu,“ sdělil moudro kriminalista a dodal: „Když půjdete touhle cestou asi 10 minut, narazíte na penzion Pod lesem! Starej Votýpka vás ubytuje... že ho pozdravuje Preclík z kriminálky...“

Ty houby – ukažte, no dobrý, tak ty vám udělá k večeři! Jo a můžeme se u vás stavit... no řekněme...“

„Tady máte vizitku, pane, i s mým mobilem!“

„Děkuji, pane inženýre, asi bude lepší, když zavolám na pevnou, u Votýpky se často mobilní signál ztrácí... a dobrou noc!“

„I vám, hlavně úspěšnou, pane inspektore! Nebo komisaři?“

„Jo, komisaři... Nevím - venkovní stopy jsou... no prostě v tahu.“
„Ať vám poslouží alespoň vnitřní, komisaři!“

Komisařovo doporučení nelhalo. Pan Votýpka byl rodákem z nedaleké Lhoty a tzv. „se vypracoval.“ Všechny úspory + hypotéku vložil na vybudování slušného hotelu s bazénem, hřištěm, lyžařským vlekem.

Především byl příjemný a úslušný. V hotelu měl ubytované dva páry; jeden manželský a jeden zřejmě nemanželský.

Houbová smaženice chutnala všem.

Druhý den ještě poprchávalo. Hlaváčkovi kriminalistova návštěva výlet nezhatila. Na déšť si stěžovat nemohl; kvůli včerejšku by byl vůči sv. Petrovi nevďěčný.

Komisař Preclík se dostavil v 10 hodin, jak bylo telefonicky domluveno.

Usadili se spolu ve výklenku lokálu, s výhledem na mokré okolí.

„Popište mi prosím svou cestu; z Prahy až k našemu setkání!“

Nebožtíka jsem neznal, tip na ubytování jsem dostal tuším od nebožtíkova synovce - ve vlaku. Smrt je, pane komisaři, vždycky nepříjemná, až krutá; k oběti i pozůstalým.“

Inženýr se rozvyprávěl o cestě; v podstatě řekl všechno, včetně focení v lomu. O legitimaci, ani epizodě, následující po focení, se pochopitelně nezmínil.

„Takže jste byl v Grulichově lomě?“ Mírně nechápavý inženýrův výraz ho donutil k vysvětlení: „To je právě ten, ve kterém jste fotil!“

„Předpokládám, že nefotíte na film?“ Hlaváček přikývl. Můžete mně ukázat fotky? A můžu si udělat kopie? Nebojte, nebudu je – kromě policejní beletrie, nikde jinde publikovat!“

„Jen si poslužte, ona to nejsou žádná umělecká díla!“

„Koukám, ještě jste to v lomě stihl nafotit, než se smráklo!“ Jakoby spíše pro sebe prohodil komisař. A po focení? Jak dlouho jste se tam zdržel?“

„Sbalil jsem foťák a šel do lesa!“

„Ale z lomu to je k penzionu Návrší jen kousek!“ Skočil mu do řeči komisař.

„To ano, ale když se nabízela možnost nasbírat celou tašku... to ještě bylo celkem dobře vidět, šel jsem, jak je ta lesní školka... a našel jsem ještě 4 hříby a nějakého sladáka. Až potom se rychle začalo smrákat. Trochu jsem se v lese zamotal, ale nakonec jsem se dostal na cestu do vesnice. To ostatní už znáte...“

„Jo, tady jo, tady o houby není nouze“ – potvrdil komisař a pokračoval: „Takže tvrdíte pořád, že jste kromě těch lesáků, co vás vezli, že jste nikoho nepotkal, ani z dálky neviděl?“

„Ne, pane komisaři, až mně to bylo divné, že tu snad opravdu, jak se říká, chčipnul pes.“

„Nic víc, třeba jen o tom, co vás nějak zaujalo, mně tedy už říct nemůžete?“

„Opravdu jsem žádného člověka nepotkal, ani neviděl, ani jsem si ničeho podezřelého nevšiml... zahlédl jsem jen pár srnek a nějakou veverku... ale ty k lesu jaksi patří, že ano...“

„Takže to, co jste mně sdělil, můžeme sepsat?“

„Ano a já si dám ještě jednu Plzeň, měl jsem snídani na vidličku. Nevadí vám, když si zapálím?“

Po komisařově ujištění, že ne, se prostorem rozvoněl Hlaváčkův doutník.

„Jen mě teď napadlo,“ pravil při vypouštění kouře, „jak jste byli tak rychle informováni z místa, kde človíčka venku nevidět?“

Komisař odhlédl od klávesnice: „Z ukradeného mobilu kdosi volal rádobý zastřeným hlasem. Kromě jiného řekl, že se tam motá chlap, jehož popis seděl na vás, inženýre! Ale to se teď vysvětlilo!“ Opět rozkmital prsty na klávesnici.

Záhy měl protokol vyplněný a vytištěný.

Po řádném přečtení ho Hlaváček podepsal.

Rozloučili se s tím, že se zřejmě ještě v souvislosti s případem uvidí.

Uviděli se třetí den.

Preclík přinesl ukázat fotografie odpoledne nalezené mrtvoly.

„Ano, to je jeden z těch dvou, co se mnou mluvili ve vlaku,“ potvrdil Hlaváček.

„Má to nějakou souvislost s tím, no s tím případem?“ zeptal se inža.

„Bezpochyby – už proto, že to byl s největší pravděpodobností on, kdo nám volal.“